

229

BUTLLETI ESPECIAL PER ALS CATALANS ABSENTS DE LA PATRIA

COMISSARIAT DE PROPAGANDA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

AVINGUDA 14 D'ABRIL, 442 bis.

BARCELONA

Núm. 15.

14 octubre 1937.

CONTRALLUM PROP DEL CAMP D'AVIACIÓ DE SARINYENA DURANT LA
VISITA AL FRONT D'ARAGÒ DEL PRESIDENT
DE CATALUNYA.

L'AVIACIÓ CATALANA EN LA LLUITA PER LA LLIBERTAT.

: :
: :

Iniciada la sublevació militar feixista del 19 de juliol del 1936, l'aviació civil catalana, es va situar resoltament al costat i a les ordres del Govern de la Generalitat de Catalunya.

Al esclatar la revolta, hi havia una vintena d'avionetes de turisme dins els hangars de l'aeròdrom de la Generalitat. A totes elles, per ordre del Cap d'Aeronàutica de la Generalitat, hom havia tret una peça, sense la qual no podien ésser utilitzades per possibles enemics. A aquell dia, davant les veus que circulaven de possibles esdeveniments, hi havia guardia al camp: el cap d'aeròdrom, Domenec; el cap de personal, Sangenis; un operari i el muntador.

Al matí, a penes esclatada la rebel·lió, mentre es lluitava als carrers de la ciutat comptal, comparegueren al camp, Canudes, cap dels serveis d'aeronàutica del Govern de la Generalitat, i els pilots, Lluís Aguilera i Maria Foye, que es posaren immediatament a la disposició del Tinent Coronel Sandino, cap de les forces d'Aviació, fidels al Govern de la República.

El dia 21, quan la lluita restava encara indecisa, l'aviació civil catalana, realitzava el primer servei fora Barcelona. Canudes i Foye, en un aparell, i Aguilera i Sangenis, en un altre, sortiren a fer un llarg vol d'observació cap a Lleida i les vies de comunicació que hi afluïxen fins a Barbastro, Fraga i Alcanyis, comprovant la falsetat dels rumors que parlaven de columnes rebels motoritzades dirigint-se a Barcelona.

En els dies següents, salvant les dificultats de comunicació, es presentaren al camp, altres pilots civils, catalans i tots els mecànics i demés personal de les escoles catalanes d'aviació. Prestaren servei els pilots Davins, Camarasa, Miro, Perez Mur, Torres, Gaztañondo, Mari-Pepa Colomer, Dolors Vives, Picanyol, Ferrater, Orté, Azoï, Cabré, Careaga, Anelsada, Maurin, Magrinya, Ferrer, Casals, Fulla, Arno, Roldan, Subirans, Barange, Rómera, Cañas, Sanchez, Balget, Lleó, Mauriño, Laguna, Ripoll, Codines, Claraso, Ruiz, i Oller. A més, els aviadors civils catalans Valles, Carreras i Xucla, destinats fora de Barcelona, varen prestar des del primer moment, suport al Govern legal de la República.

Hom pot afirmar, que la quasi totalitat dels serveis d'aviació fets al Front d'Aragó durant els tres primers mesos, foren duts a terme per l'aviació civil catalana. Els pilots catalans, realitzaren quotidianament, reconeixements, enllaços, bombardeigs, viatges i combois.

A més, Valles, esdevenia el primer dels combatents de l'aire en el front del Centre, Carreras resolva la situació a favor de les armes republicanes en l'acció del Alto de León, quan Mola avançava damunt Madrid, i Xucla comandava una esquadrata de bombardeig a llarga distància i més tard a Serinyena.

L'experiència de viatge de Canudes, era aprofitada pel trasllat ràpid en els repetits desplaçaments de Caps de l'Estat Major, ministres i generals, i efectuava els enllaços amb Madrid passant per Los Alcázaros, dirigint després l'Escola de Pilotatge de Barcelona. Torres complementa aquells serveis d'enllaç; pren part en bombardeigs; actua dies en el front de Madrid, i passa després a comandar una esquadrata de bombardeig a Girona. Aguilera comanda l'esquadrata de bombardeig de Serinyena, el cap de la qual, efectua quatre o cinc vols diaris; Camarasa fa torns amb el cap de l'esquadrata i passa després, a l'Escola de Pilotatge, Maria Foye, tècnic expert, cura de l'instal·lació d'aeròdroms en el front d'Aragó, i com a excel·lent navegant, pren part en nombrosos bombardeigs. Osté, incorporat a una esquadrata d'hidro del Nord, marxa a Bilbao i Santander, on actua intensament. Magrinya, esdevé un dels millors pilots de caça

i participa en gran nombre de combats en tots els fronts. Picanyol desplega fins caure ferit, una gran activitat, al front d'Aragó. Ferrer, Roldan, i Miro, després d'actuar en el front d'Aragó, passen a esquadretes de caça, en les quals es distingeixen notablement. Gaztañondo, es destinat a València, on actua intensament en vols d'exploració i bombardeig al front de Terol. Fulla, Cabre, Pérez-Mur, Cafias, i Ruiz, son incorporats a diverses esquadretes com a excelents pilots de bombardeig. Ferret, Ferrater, Davin i Maurin, intervenen com a bombarders en diverses accions de guerra. An drada, efectua enllaços i diversos bombardeigs. Les aviadors Mari-Pepa Colomer, Dolors Vives i el pilot Careaga, donen un excel·lent rendiment, com a professors i preparadors, en l'Escola Militar de Pilotatge, que funciona sota la direcció de Canudas.

Domenech, resta al davant de l'aeròdrom de la Generalitat i més tard, rep l'encarreg de gestions delicades a França; Armò, fou agregat a l'aeròdrom d'Air France, on ha treballat intensament, i Sengenis s'encarrega de la Secció de Combustible de la Tercera Regió Aèria Militar, radicada a Catalunya, on ve portant una gestió encertadíssima, sovint elogiada.

L'Escola Militar de Pilotatge de Barcelona, creada durant la guerra i dirigida per Canudas, ajudat per Mari-Pepa Colomer, Camarasa, i Careaga, ha format un brillant nucli de pilots, entre els quals hi ha els catalans Jordi Xucla, Caballé, Cigo, Vilanova, Torres Agut, Simó, Sanroma, Pando, Torruella, i Ambrosi, dels quals Caballé, Vilanova, Sanroma, Simó i Torruella, ja fa temps que son al front pilotant caçes. Jordi Xucla, és l'actual agent d'enllaç del front d'Aragó. Cigo, després de fer un curs superior de navegació i de polimotors, ha estat destinat a una esquadrada de gran bombardeig. Ambrosio i Torres Agut, segueixen un curs de transformació a los Alcazares.

Tots els aviadors catalans, han lluitat sense coneixer ni el repòs, ni la fatiga, amatents al compliment del deure llur, i molts d'ells han ofrenat llur vida per la llibertat de Catalunya, amb tant d'heroisme com simplicitat.

Vicens Vallés, morí abatut a darrers de setembre, prop de Talavera de la Reina; Lluís Aguilera i Fausti Ferret, a Viciè el 19 octubre del 1936; Joan Roldan, fou abatut i morí a Bilbao el 4 de gener 1937; Maria Foye, morí a Barcelona de les ferides rebudes a Viciè el 25 de febrer; Ramon Torres, a l'Escala a primers de març; Ramon Muntaner, a los Alcazares pel maig; Francesc Fulla, al Castellar el 29 de juny; Josep Careaga a Figueres el 23 juliol. Rafael Magrinya, a Santander l'agost. Jaume Picanyol, a conseqüència de les ferides rebudes al front d'Aragó a primers de setembre del 1936, ha restat invalid.

Heus aquí, una pàgina heroica de la intensa i seguida cooperació de tot el poble, català en defensa de les llibertats dels pobles iberics. Del front d'Aragó a la frontera francesa, els catalans muntan la guardia, avancen, treballen i accepten tots els sacrificis, i Catalunya posa totes les seves possibilitats i tota la seva voluntat en l'acció contra els feixismes espanyol i estrangers.

A dos quarts de dues de la tarda del dimecres, passaren per sobre Tarragona, tres avions facciosos, els quals deixaren caure algunes bombes als voltants de la població i que no causaren víctimes ni danys. A les 19,50 del dimecres, les sirenes d'alarma van advertir els ciutadans contra l'agressió de diversos aparells de bombardeig dels facciosos. A considerable alçada i valent-se de la foscor de la nit, l'avió facciós ha deixat caure sense cap objectiu militar, diverses bombes sobre Barcelona, les quals han ocasionat alguns ferits i desperfectes. L'actuació ràpida de les nostres bateries antiaèries els ha impedit de fer més lamentable encara la seva "gesta".

actuació dels catalans absents de la pàtria

Els catalans residents en la República de Xile, intensifiquen llur actuació de propaganda de l'esforç del poble català en defensa de la llibertat dels pobles ibèrics, i en la recapta iniciada per a trametre queviures i medicaments als orfes de la guerra i nens refugiats.

El Centre Català de Santiago, vella entitat catalana, que gaudeix d'un alt prestigi en la capital xilena, ha organitzat una sèrie de festivals amb la cooperació del seu Orfeó Català, Secció de Teatre i Secció d'Esbarjo, que van celebrant-se amb èxit creixent. Hi prenen part també elements xilens amics del nostre poble.

Les revistes "Germanor" i "Noticiari Català", excel·leixen en la propaganda llur, donant extenses i ràpides notícies de Catalunya, que son esperades avidament pels nombrosos nuclis catalans de Santiago, Valparaiso, Concepció, Iquique, Valdivia i altres entitats de Xile.

El Centre Català de Valparaiso, ha organitzat també grans festivals d'ajut als infants catalans, en les quals han fet acte de presència els amics xilens de la nostra terra i de la nostra llibertat.

L'Hora Catalana, de Santiago, i l'Hora Catalana, de Valparaiso, que donen setmanalment sengles audicions en català i xilè, en les quals, ultra radiar un programa artístic de música de la nostra terra, escampen per aquelles terres, les notícies trameses per aquesta Comissaria de Propaganda per avió, i cooperen a les recaptades iniciades.

Hom llegeix amb emoció, les nombroses lletres que ens arriben de germans nostres residents a les mes llunyanes contrades de la República dels Andes, en les quals batega l'enyorança de la pàtria i la solidaritat llur en la nostra lluita, i ens demanen noves actuacions, fets, propòsits i aspiracions, per escampar-los, i secundar-los i valorar l'anyorada pàtria llunyana, davant dels fills d'aquelles terres joves i hospitalàries.

Els fruits de les recaptades llurs, va a engroixir les trameses de queviures que, amb tanta cura i fervor, han organitzat el Casal Català i el Comitè Llibertat de Buenos Aires.

noticiari

Dijous 7. - Front de l'Est. Les forces que operen a l'Alt Aragó, han prosseguit el seu avanç. Han conquistat els pobles d'Osan, Casbas de Jaca i altres posicions. En la conquesta d'Osan, es feren dotze presoners i s'agafà una metralladora i altre material. En l'operació de Casbas de Jaca mereix destacar-se el fet que quan el poble es trobava cercat, abans de donar l'assalt definitiu, el cap de les forces republicanes assaltants, per tal d'evitar víctimes invita el capità facciós que manava les forces assetjades, a rendir-se. El capità consulta els seus soldats, els quals respongueren afirmativament i es lliuraren al crit de Visca la República! Els presoners foren tractats amb gran respecte. L'entusiasme entre les tropes republicanes del sector de Sabiñanigo, formades la majoria d'aragonesos, és enorme. Els presoners fets a Casbas de Jaca són: un capità i 112 soldats, amb 112 fusells, dos fusells metralladores i diverses metralladores. L'artilleria enemiga dispara sobre Huega de Infantes i Valdea -

bril. La nostra dispersà grups enemics a la Peridera de los Quemados i hostilitza una concentració a Casas de Baselga i causà diverses baixes. *--Divendres 8.-Est.-Un contraatac enemic sobre el poble de Osan, fou refusat. Foc de fusell i metralladora en les posicions del sector de Mediàna i tiroteigs a les de la carretera de Farlete a Villamayor del Gallego. La infanteria enemiga ha efectuat reconeixements sobre Crucetas i la Loma de Enmedio, del sector de Zuera. L'aviació facciosa ha actuat sobre els voltants de Lleida. Llança algunes bombes. -Llevant.-Ahir la nostra artilleria féu foc eficaç sobre Torremocha i hostilitza el trafic ferroviari entre Terol i Saragossa. Avui ha actuat sobre les posicions enemigues de Puerto Escandon. Les nostres forces han efectuat un reconeixement sobre Masegoso -Vallecillo.*--Dissabte, 9.-Est. Han estat atacades fortament les posicions d'Alto de San Quilez, Monte Solon i, els costats de Basa, en les quals, després de resistir i contraatacar, s'ha produït un lleuger replegament. Les nostres tropes hostilitzaren els grups que es dedicaven a treballs de fortificació davant l'Ermita de Santa Cruz i punta Calvario i les línies d'Alcubierre. Les bateries pròpies, canonejaren eficaçment Sabiñanigo i altres objectius militars. L'artilleria enemiga, ha batut intensament les posicions del sector de Zuera i la carretera de Biescas a Senegue. L'aviació facciosa ha bombardejat i metrallat, a l'E. i S.O. de Vedado i camp de Vaidin i els voltants de Lleida. Han estat atacades en 700 metres, les nostres posicions al S.O. del Vedado. A l'Alt Aragó, hem apresat una secció de 35 homes, sapadors minadors, amb l'oficial que els menava. S'han presentat als nostres rengles, procedents del camp facciós, set evadits.*--Llevant-Dispara d'hostilització sobre els relleuaments enemics dels voltants de Singla. L'artilleria pròpia, canoneja les posicions i bateries enemigues del Puerto Escandon, i aconseguí fer enmuir el seu foc.*--Diumenge 10. Est.-Davant la forta pressió enemiga al sector de Jaca, les nostres forces, que arribaren en diverses ocasions al cos a cos, es replegaren, en compliment d'ordres del comandament, a les antigues bases de les quals havien sortit per a l'atac en les jornades recents. -Llevant-Foren batudes amb eficaçia per l'artilleria, les posicions enemigues de la casilla i Venta del Puente, al sector de Puerto Escandon. Lleugers tiroteigs en diversos sectors.*--Dilluns 11.-Llevant.-Lleugers tiroteigs de fusell i metralladora. S'han presentat a les nostres files, 14 soldats amb armament, procedents del camp facciós.-Est.-Davant l'anunci de concentracions rebels amb fins ofensius, la nostra aviació ha practicat freqüents reconeixements i ha bombardejat les posicions enemigues i les concentracions descobertes. L'artilleria actua intensament ajudant dues accions locals portades a cap, al sud de l'Ebre, amb les quals s'han millorat les nostres posicions. A l'Alt Aragó, amb tot i el temps plujós, ha prosseguit el seu avanç una de les columnes. Ocupa els cims de Pierre funda, i féu 40 presoners amb fusells i bombes de mà. S'han presentat a les nostres files 28 evadits de les posicions enemigues del Sud Ebre.*--Dimarts, 12.-Llevant. Accions de la nostra infanteria damunt Torremocha, Torrelacarpel i Singra. Arribaren fins el quilòmetre 2 del primer dels esmentats pobles i feren fugir desordenadament les forces faccioses que havien sortit. En un reconeixement, s'arriba fins Vallecillo. La nostra artilleria actua eficaçment sobre les localitats abans esmentades i sobre la via ferrada a les proximitats de Concué i posicions del Casnoveral, Pacho Villa i Terol. També baté concentracions observades a la carretera Torriente-Toril.-Est.-A l'Alt Aragó i a la matinada d'avui, forces de la columna Nord atacaren les posicions les posicions enemigues de Punta Guaco de Azun i La Cruzola. Aconseguiren ocupar les primeres i deixaren a prop la darrera. La columna del Sud, ha ocupat les posicions enemigues de Pierrefunda i Cortedaira, així com el front de l'Ermita de San Bartolomé, fins la cota 1052 de San Félix de la Picariza. S'ha presionat fortament, sobre les posicions enemigues de Punta Selva i El Coronazo. Les nostres forces fortifiquen les posicions ocupades. Ha continuat l'activitat al S. Ebre. Les nostres posicions han millorat als sectors Fuentes de Ebro i Puebla de Albortón. S'ha presentat als nostres rengles, un alferès.-Exer-

cit de l'Aire.-Al front d'Aragó, per la part de l'Ebre i amb motiu d'un moviment de les nostres tropes per tal de modificar alguna de les posicions actuals, l'aviació facciosa ha pretès actuar contra les forces lleials, i això dona lloc a dos combats aeris lliurats a les proximitats de Fuentes de Ebro, el primer dels quals es desenrotlla a les nou del matí i el segon poc després del mitgdia. En aquests dos combats, foren abatuts set aparells de caça facciosos. Nosaltres en perdem un solament. Tres aviadors italians que tripulaven altres tants aparells "Fiat", quedaren detinguts. Un altre aviador de la mateixa nacionalitat, queda carbonitzat. Els presoners portaven documentació que els acredita com a pertanyents a l'exercit italia. A més porten carnets expedits a Espanya per caps militars italians, que es titulen comandats de Bases aèries, establertes en territori espanyol.*--Dimecres 13.-Llevant.-Ha estat hostilitzat per la nostra artilleria el transit ferroviari, entre Terol i Saragossa i algunes concentracions observades a turons. L'artilleria enemiga, disparà sobre Aldehuela.-Est.-Es continua lluitant a diferents sectors d'aquest exercit, i la activitat del dia d'ahir s'ha concentrat al sector muntanyenc de Sillero i a Fuentes de Ebro. En aquest últim, queda frustrat un atac preparat sobre el poble amb ajuda d'una companyia de tancs i al front de Sillero, després d'una lluita indecisa sostinguda tota la tarda i refusada una columna que tractava d'envoltar les nostres posicions, la 118 Brigada en violent atac aconseguí coronar la posició que al fi de la jornada ha quedat al nostre poder. S'han fet presoners dos sergents, un caporal i 49 soldats. Durant el dia d'ahir es passaren a les nostres files sis soldats destacats a Puerto Soria i un paisà.*--Exercit de l'Aire.-Segons referències recollides, les baixes que sofrí l'aviació facciosa durant la jornada del dimarts a les proximitats de Saragossa, foren més considerables que les registrades en el comunicat oficial d'ahir en el qual solament constaven els aparells rebels que caiguèren al nostre camp. Amb el segon dels combats que el dimarts es lliuraren es desenrotlla sobre el camp enemic i a molta distància de les nostres línies no ha pogut comprovar-se el nombre d'aparells que en aquest combat perderen els rebels, però els nostres llocs d'observació el fixen en cinc. Per consegüent l'enemic, perdé el dimarts dotze aparells en total; d'ells sis caiguèren al nostre territori i quedaren presoners cinc pilots. Tots són italians i pertanyen a l'exercit. En ésser interrogats alladament han coincidit en la manifestació que vinguèren a Espanya complint deures militars. Han afegit que el propòsit de Mussolini es cercar a Espanya un ajut ferm a les seves futures empreses que creu properes contra França. Durant la jornada d'ahir l'aviació lleial s'ha portat també amb extraordinària brillantesa. Ha cooperat amb una manera molt eficaç a l'atac de la tropa contra Fuente de Ebro. Sobre aquesta posició enemiga feu al matí un bombardeig admirable de precisió. L'aviació facciosa, no reposada encara de la derrota soferta ahir, solament feu acte de presència a la tarda, però refugí el combat i torna ràpidament a les seves bases així que observa que s'apropaven els nostres caces.*--

Tarragona, 8.-Aquest matí a dos quarts de nou, quan es dirigia a aquesta població un vaixell mercant, a vuit milles l'ha sortit a l'encontre un avió facciós que ha llençat diverses bombes i li ha fet canviar el rumb. Hom creu que es tracta d'una agressió a un vaixell anglès que era esperat aquest matí a Tarragona. El bombardeig ha estat observat perfectament des d'aquesta ciutat. El vaixell ha llençat diverses vegades el S.O.S.. Diversos pescadors que han tornat a aquest port, han dit que el vaixell portava la bandera anglesa.*--Mahó, 12.-Abans d'ahir, tres caces facciosos metrellaren les afores de la població sense causar danys ni víctimes. Ahir un aparell enemic intenta bombardejar la ciutat, la qual cosa li impediren les bateries antiaèries. L'agressió es limità a unes quantes bombes que caiguèren a les afores sense causar danys.*--Dimarts, prop de les vuit del vespre, dos aparells de l'aviació facciosa sobrevolaren una vila de la costa catalana on deixaren caure diverses bombes. Afortunadament, no cal lamentar cap víctima ni cap dany a conseqüència del bombardeig. Com a mesura de precaució i per la seva proximitat a Barcelo-

na, fou donada la senyal d'alarma a la nostra ciutat, la qual fou aixecada minuts més tard, quan la prudència aconsellà que havent desaparegut el perill, els ciutadans podien abandonar els refugis. *--Al mateix dia i a les 3 45 de la tarda, han sonat les sirenes d'alarma a Lleida. Fou degut, a haver-se vist un avió facciós que va sobrevolar els voltants de la capital, deixant caure diverses bombes que no han causat víctimes ni danys. L'avió facciós fugí immediatament en direcció a Fraga. *--El correspon-sal a Roma del periòdic dretista "Le Figaro"-el qual ha estat sempre a favor dels rebels espanyols-, anuncia que "es ara gairabé segur" que Bruno Mussolini ha sortit vers Espanya amb una esquadreta el qual de la qual es Biscò i que és gairabé totalment composta d'asos de l'aviació italiana i provistos d'excel·lents aparells del darrer model "Savoia-Marchetti", de bombardeig. Aquests aparells-continua dient l'esmentat correspon-sal-, sortiren de Roma vers Mallorca el dia 26 de setembre darrer i començaren llur missió amb els bombardeigs de València i Barcelona, la setmana passada. *--En els cercles polítics de París, es comentava diverses, la campanya italiana que tendeix a fer creure que a l'illa de Menorca els habitants sofreixen penalitats i que estan a punt de rendir-se. En realitat-es diu en aquests cercles-els italians preparen des de fa temps un desembarcament que no han pogut efectuar, malgrat els bombardejaments diaris i el bloqueig a que tenen sotmesa l'illa. No cal dir, que en el cas que els italians portessin a cap aquest projecte, la situació es convertiria en gravíssima. Hom sap que a Londres hi ha veritable preocupació davant l'actitud del duce, el qual, després de trametre a Espanya les divisions que Chamberlain suggerí que no es trametessin, en l'intercanvi de cartes entre ell i Mussolini, intenta ara apoderar-se de Menorca. A Anglaterra es dibuixa un fort corrent a favor de l'obertura de la frontera dels Pirineus en el cas que fracassessin els plans franco-anglesos. *--

Dilluns al mitgdia, el President Companys va rebre els periodistes a l'avantdespatx de la Presidència, i els va assabentar que havia sostingut una llarga conferència amb el ministre de Sanitat i Treball, Jaume Aguader, i el Conseller de Cultura de la Generalitat, Carles Pi i Sunyer. Va dir també que dimecres es reunirà el Consell, en el curs del qual s'aprovaran diversos projectes de llei deixats pendents en la darrera reunió del Govern.-I realment-afegí-no tinc més notícies a donar-vos. Un dels periodistes li va preguntar que hi havia de cert sobre unes declaracions sensacionals que una agència nacional atribuïa al President Companys. El President va contestar:--Precisament volia ara parlar vos d'això. Us lliurare una nota en la qual resta condensat el criteri que ja he manifestat en la intimitat de molts amics, nota que a la vegada revela els meus propòsits. En refereixo al meu mandat, jo he pres una decisió, no creient interpretar l'Estatut, sinó interpretar-lo al peu de la lletra. El meu mandat acaba el mes de novembre i com, que en aquesta data és el Parlament de Catalunya qui ha de procedir a l'elecció del nou President, jo he pres la decisió, de no presentar-me a la reelecció, ni l'acceptare. He observat que de l'afer de l'elecció presidencial ningú no n'ha parlat, talment com si fos cosa segura i sense discussió que jo seguiria ocupant la Presidència. I no és així. Ací teniu explicats, en la nota els meus propòsits. --Seguidament el President llegí la nota següent: "Segons l'Estatut el Parlament fineix als cinc anys, i tres mesos abans d'expirar el termini, el President de la Generalitat ha de convocar eleccions; de no fer-ho, el Parlament podrà tornar a reunir-se amb ple dret i recobrar, la seva facultat. En la reunió que va celebrar el Parlament el dia 18 d'agost últim, va aprovar per unanimitat un projecte de llei relllevant-me de l'obligació de convocar eleccions generals pels motius que el Proleg de l'esmentat projecte de llei assenyala i que no cal destacar, puix que mil.lers i milers de ciutadans de Catalunya lluiten a centenars de quilòmetres del nostre país en tots els fronts de la República. Ara bé; l'Estatut no fixa termini per al mandat del President, sinó que l'article 39 diu que el President de la Generalitat cessarà normalment

quan quedi constituït el nou Parlament. I si bé l'actual ha recobrat o perllongat les seves funcions per les circumstancies dites, això no pot afectar el meu mandat, que acabaria el mes de novembre proper, ja que res no priva que el Parlament, es reunexi per a l'elecció presidencial. Vull afegir que no em presentaré a la reelecció ni l'acceptaré. En alguna ocasió he hagut de fer esforços per resistir i sostreure'm a la idea de dimitir, però els he rebassat i he aguantat cedint a requeriments i perquè també tenia la sensació que era necessari, com continuo creient, que dels serveis que la meua agitada vida he prestat a Catalunya i a tota la República espanyola, els més valuosos son els del 18 de juliol ençà, malgrat dels errors que segurament he comés i de l'escassetat de mitjans i de llibertat de moviments. I estic content del meu poble, puix que no podent li explicar dificultats ni interioritats, les veu i les endevina i en una època tan aguda que anihila els governaments, m'ha seguit sempre amb bona dosat simpatia i afecte, com es palesa encara continuament. Però ara, no es tracta d'una dimissió subïta, en moments convulsos, sino d'una elecció normal, fixada per la llei. A més les circumstancies donen l'home adient a cada instant i ara no soc jo aquest, sino altra persona de les moltes prestigioses de Catalunya, que lliures de responsabilitats directives anteriors i nou en l'esperança i en la confiança, orienti, renovi o esmenï doni un nou impuls a l'esforç i a la unitat del conjunt antifeixista. Des del meu lloc de ciutadà seré el més fidel col·laborador del nou President i del seu Govern i el Govern de la República, sense reserves, puix que cal abandonar lluites i pugnes, si encara existissin, i ajuntar-se tots al redós del poder responsable. Sortosament per aquest camí i amb les perspectives de la nostra causa, que son ben falagueres, en l'aspecte general del país i en l'amplitud de tots els fronts, ens trobem ja en l'esforç ultim que serà encara dolorós, i ens semblara llarg, però que representa el premi definitiu d'una victòria que ja esta assegurada. "En a comiadar-se dels periodistes, el President Companys els ha dit: -Ja ho dic en la nota que us acabo de llegir, però m'interessa fer-ho constar una vegada més. Jo, President o sense esser President, al costat del meu successor, del Govern de Catalunya i del de la República. En sortir els periodistes de l'antedespatx presidencial i donar compte de la nota lliurada pel President, la nova ha causat la natural sensació al Palau de la Generalitat, com la causara arreu d'Espanya. *--Dimarts fou un dia de gran efervescencia als cercles polítics de Barcelona. La nota del President Companys va desvetllar els sentiments de tots els catalans i aquest desvetllament on es polsa ha estat de manera directa als sectors polítics de tot Catalunya. Per això ahir fou un dia de gran animació, d'animació inusitada a la Generalitat. Al Pati dels Tarongers, a la galeria gòtica a al dit Saló de Sant Jordi, l'afluència d'elements destacats de la política catalana fou extraordinària. Allí hi eren no sols elements destacats de Esquerra Republicana de Catalunya, sino pertanyents a altres partits i organitzacions. I tots han anat a la Generalitat amb una finalitat: manifestar la seva adhesió al President de tots els catalans. El President Companys, rebé moltíssims polítics i personalitats, des de la una a les tres de la tarda. La primera visita que va passar al despatx presidencial, fou la del Directori polític i Consell permanent d'Esquerra Republicana de Catalunya, representats per Carles Pi i Sunyer, Sauret, Andreu, Ll. Mestres, Sbert, Santaló, Escofet, Terradelles, Martí Barrera, Tauler, Galés, i Miravittles. Segons els nostres informes, sembla que els elements directius d'Esquerra Republicana de Catalunya renovaren personalment llur adhesió al President de Catalunya, adhesió ja manifestada publicament per mitjà de una nota que redactaren els components del Consell Permanent d'E.R. de C. i que feren pública el mateix dia. Sembla que el President es mostra resolt a sostenir la seva actitud. Els elements directius del partit, sembla que pensen celebrar altres entrevistes amb el President Companys. A les oficines de la Presidència, també es començaren a rebre innombrables telegrams i cartes d'adhesió, no sols de Catalunya, sino de la resta d'Espanya i de l'estranger. Tots els diaris de Catalunya, comenten la nota, i pregunuen al Sr. Companys la seva continuïtat o reelecció per la Presidència.